

Nazwa modułu kształcenia	Wprowadzenie do ochrony dziedzictwa kulturowego
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Historii Sztuki
Kod modułu	WH.ODK-L-01
Język kształcenia	Polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p>WIEDZA</p> <p>K_W01 ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu wiedzy o ochronie dóbr kultury w systemie nauk oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej</p> <p>K_W02 zna i rozumie terminologię związaną z ochroną dóbr kultury</p> <p>K_W03 ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu ochrony dóbr kultury</p> <p>K_W06 ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie wiedzy o ochronie dóbr kultury i pokrewnych dyscyplinach naukowych</p> <p>K_W07 zna i rozumie podstawowe metody ochrony dziedzictwa kulturowego i doktryny konserwatorskie właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych</p> <p>K_W08 zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego</p> <p>K_W09 ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń</p> <p>UMIEJĘTNOŚCI</p> <p>K_U01 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów</p> <p>K_U02 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów</p> <p>K_U05 potrafi opisać konkretne działania konserwatorskie oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym</p> <p>KOMPETENCJE</p> <p>K_K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie</p> <p>K_K04 prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu</p> <p>K_K05 ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i innych kontynentów</p>
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Rok studiów	I
Semestr	1-2
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	dr Andrzej Siwek, dr Michał Kurzej lub osoby wyznaczone przez Dyrekcję IHS, w ramach posiadanych możliwości kadrowych Instytutu

Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	dr Andrzej Siwek, dr Michał Kurzej lub osoby wyznaczone przez Dyrekcję IHS, w ramach posiadanych możliwości kadrowych Instytutu
Sposób realizacji	Wykłady 60 godz., konwersatoria 30 godzin
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak wymagań wstępnych
Liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	90 godz.
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	9
Bilans punktów ECTS	1. Doktryny konserwatorskie w ujęciu historycznym (obowiązkowy wykład z egzaminem) – 7 pkt. 2. Historyczna geografia kulturowa i artystyczna (obowiązkowe konwersatorium na zaliczenie) – 2 pkt
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład bogato ilustrowany zdjęciami, ćwiczenia stacjonarne, z wykorzystaniem zasobów biblioteki IHS UJ, bibliotek cyfrowych i intermediów, ćwiczenia terenowe prowadzone bezpośrednio przy zabytkach w tym zajęcia terenowe w wybranych zabytkach architektury w trakcie prac konserwatorskich. Zajęcia w pracowni konserwatorskiej połączone z obserwacją działań konserwatorskich przy wybranych dziełach sztuki. Konsultacje
Metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	Egzaminy w zakresie materiału zaprezentowanego na wykładach i konwersatoriach, i wiadomości z zalecanej literatury przedmiotu. 1. Wykład Doktryny konserwatorskie w ujęciu historycznym; 2. Wykład Prawo w ochronie zabytków; 3. Konwersatorium Konserwacja zabytków architektury; 4. Konwersatorium Konserwacja zabytków malarstwa i rzeźby
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	Wiedza studenta jest sprawdzana w toku egzaminu ustnego lub pisemnego, a jej podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach. Zaliczenia prac pisemnych dokonuje się na podstawie złożonego egzemplarza pracy w wersji papierowej, w której zostały uwzględnione poprawki wskazane przez prowadzącego zajęcia. Prowadzący ustala harmonogram prezentowania prac w toku zajęć, a ostateczny termin złożenia pierwszej wersji do poprawki to ostatni dzień zajęć dydaktycznych. Prowadzący zajęcia ma prawo odmówić zaliczenia pracy nieuwzględniającej wskazanych przez niego korekt i złożonej w drugim tygodniu sesji poprawkowej. Zaliczenia na podstawie udziału i aktywności w zajęciach; egzaminy z Doktryny konserwatorskie w ujęciu historycznym, Prawo w ochronie zabytków i Konserwacja zabytków architektury.

Treści modułu kształcenia	<p>Celem modułu jest dostarczenie studentom podstaw teoretycznych i wiedzy praktycznej umożliwiających podejmowanie decyzji w trakcie prac konserwatorskich. Studenci zapoznawani są z historią doktryn konserwatorskich i metodami działań konserwatorskich w ujęciu historycznym, a także z konkretnymi przypadkami decyzji i działań konserwatorskich rozpatrywanych <i>pars pro toto</i>. Studenci poznają ramy prawne działań związanych z szeroko rozumianą opieką nad zabytkami. Rozpatrywane są zarówno modele teoretyczne jak i szczegółowe przypadki decyzji i sposobów postępowania z wybranymi zabytkami architektury (w tym także urbanistyki, architektury krajobrazu, etc), malarstwa, rzeźby, rzemiosła artystycznego. Student zapoznaje się ze specyficznym aparatem pojęciowym stosowanym w Ochronie dóbr kultury</p> <p>Moduł obejmuje następujące przedmioty:</p> <p>1. Doktryny konserwatorskie w ujęciu historycznym (obowiązkowy wykład z egzaminem)</p> <p>2. Historyczna geografia kulturowa i artystyczna (obowiązkowe konwersatorium na zaliczenie)</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	Wykazy literatury do poszczególnych przedmiotów zawarte w tabelach poszczególnych przedmiotów
Metody i kryteria oceniania	Oceniania jest wiedza zdobyta w trakcie wykładów i ćwiczeń, a także materiał opanowany samodzielnie przez studenta w trakcie lektury literatury podanej w wykazach do poszczególnych egzaminów.
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki	Program modułu kształcenia nie przewiduje praktyk zawodowych

Tabele przedmiotów

Nazwa przedmiotu	Doktryny konserwatorskie w ujęciu historycznym. (obowiązkowy wykład z egzaminem)
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Historii Sztuki
Nazwa i kod przedmiot w module	WH.ODK-L-01-01
Język kształcenia	Polski
Typ przedmiotu	Obowiązkowy (w ramach modułu)
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących przedmiot	Dr Andrzej Siwek
Sposób realizacji	Wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	60
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy
Sposób zaliczenia przedmiotu	Prace pisemne i egzamin ustny
Forma i warunki zaliczenia, metody i kryteria oceniania	<p>Wiedza studenta jest sprawdzana w toku egzaminu ustnego, a jego podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach.</p> <p>Zaliczenia prac pisemnych (w każdym semestrze) dokonuje się na podstawie złożonego egzemplarza pracy w wersji papierowej, w której zostały uwzględnione poprawki wskazane przez prowadzącego zajęcia. Prowadzący ustala harmonogram prezentowania prac w toku zajęć, a ostateczny termin złożenia pierwszej wersji do poprawki to ostatni dzień zajęć dydaktycznych. Prowadzący zajęcia ma prawo odmówić zaliczenia pracy nieuwzględniającej wskazanych przez niego korekt i złożonej w drugim tygodniu sesji poprawkowej.</p> <p>Zaliczenie 1 semestr:</p> <p>Obecność na wykładach, praca pisemna – esej na podstawie literatury tematu podanej podczas zajęć wprowadzających</p> <p>Zaliczenie 2 semestr:</p> <p>Obecność na wykładach, praca pisemna, egzamin ustny (jedno pytanie dotyczy sprawozdania z lektury podanej podczas zajęć, dwa odnośnie materiału przedstawionego podczas wykładów i w literaturze przedmiotu)</p>
Opis przedmiotu	<p>Wymagania:</p> <p>Znajomość problematyki omawianej podczas wykładów, pogłębiona lekturą literatury podstawowej. Umiejętność osadzania problemów w szerokim kontekście historycznym i kulturowym oraz ilustrowania sformułowań doktrynalnych wybranymi realizacjami konserwatorskimi.</p> <p>Zapoznanie się z wybranym tekstem źródłowym, umiejętność jego interpretacji i oraz wskazania roli w kontekście historii doktryn konserwatorskich.</p>

	<p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawowe pojęcia i mechanizmy z zakresu ochrony zabytków oraz kształtowania doktryny konserwatorskiej - Okres predoktrynalny – stosunek do dzieł dawnych w okresie starożytnym i w średniowieczu. - Pierwsze próby instytucjonalizowania działań – okres odrodzenia i baroku (rola papieżstwa, Rafael, działania po Soborze Trydenckim, stosunek do dzieł dawnych w Europie XVI – XVIII w.) - Narodziny nowoczesnej ochrony zabytków - okres oświecenia, definiowanie zabytku, jego roli w odniesieniu do historii, koncepcje instytucjonalizowania ochrony. - Spojrzenie romantyczne – kult pamiątek, stosunek do przeszłości, stosunek do kształtu i materii budowli dawnych, memoriały i programy. - Główne nurty dziewiętnastowiecznego konserwatorstwa – historyzm, a zabytki; puryzm; nie interwencjonizm; europejskie środowiska regionalne; dyskusje programowe; badania, prawo i organizacja w działaniach konserwatorskich. - Krystalizowanie doktryn u progu XX w. – wypowiedzi Riegla (teoria wartości), Dworzaka, Dehio, postawa środowisk włoskich, angielskich, francuskich, ”szkoła wiedeńska” i ”berlińska”, sytuacja ziem polskich, polski udział w dyskusji o zabytkach. - Doktrynalne dokumenty międzynarodowe – Karta Ateńska, Karta Wenecka, ich rola i recepcja, inne dokumenty programowe, konfrontacja teorii z praktyką w kontekście zniszczeń wojennych. - Rola UNESCO i Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego w kształtowaniu doktryny konserwatorskiej drugiej połowy XX w. i początków XXI w., dokumenty programowe ICOMOS.
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Marian Arszyński, <i>Idea – Pamięć – Troska. Rola zabytków w przestrzeni społecznej i formy działań na rzecz ich zachowania od starożytności do połowy XX wieku</i>, Malbork 2007.</p>

Jerzy Frycz, *Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w latach 1795 – 1918*, Warszawa 1975.

Paweł Dettloff, *Odbudowa i restauracja zabytków architektury w Polsce w latach 1918 – 1939. Teoria i praktyka*, Kraków 2006.

Bogdan Szmygin, *Kształtowanie koncepcji zabytku i doktryny konserwatorskiej w Polsce w XX wieku*, Lublin 2000.

Zabytek i historia. Wokół problemów konserwacji i ochrony zabytków w XIX wieku. Antologia, oprac. Piotr Kosiewski i Jarosław Krawczyk, Warszawa 2007.

Ksawery Piwocki, *Pierwsza nowoczesna teoria sztuki, poglądy Aloisa Riegla*, Warszawa 1970.

Alois Riegl, *Georg Dehio i kult zabytków*, Warszawa 2006 (przekład i wstęp Ryszard Kasperowicz).

Wokół Wawelu, Antologia tekstów z lat 1901 – 1909, redakcja i wstęp Jarosław Krawczyk, Warszawa - Kraków 2001.

Jan Białostocki, *Historia sztuki i konserwatorstwo* [w:] *Konserwator i zabytek. In memoriam Jerzego Remera*, Warszawa 1991, s. 22 – 28.

Kongres Konserwatorów Polskich, wyd. Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Warszawa 2005.

Katarzyna Zalaśńska red., *Konwencje UNESCO w dziedzinie kultury. Komentarz*, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

Alfredo Barbacci, *Konserwacja zabytków we Włoszech (Biblioteka muzealnictwa i ochrony zabytków, seria B, T. XVI)*, Warszawa 1966.

Antoni Chodyński, *Konrad Steinbrecht i jego dzieło*, „Rocznik Gdański”, R. 47:1987, z. 2, s. 21 – 59.

Anna Czapska, *Zarys historii ochrony zabytków w niektórych krajach europejskich* [w:] *Zarys problematyki ochrony zabytków* (skrypt), Warszawa 1996, s. 13 – 22.

Bohdan Rymaszewski, *Klucze ochrony zabytków w Polsce*, Warszawa 1992.

Bohdan Rymaszewski, *Polska ochrona zabytków. Refleksje lat 1918 - 2002*, Warszawa 2002.

Bogumiła Rouba, *Pielęgnacja świątyni i innych zabytków*, Toruń 2014.

Bogusław Szmygin, *Teksty doktrynalne w ochronie dziedzictwa – analiza formalna i propozycje [w:] Współczesne problemy teorii konserwatorskiej w Polsce*, Warszawa – Lublin, 2008, s. 145 – 154.

Karta Ateńska, 1931

Karta Krakowska, 2000

Karta Wenecka, 1964

Ksawery Piwocki, *Sztuka żywa. Szkice z teorii i metodyki historii sztuki*, cz. III: *Teoria konserwacji zabytków*, Wrocław 1970.

Paweł Dettloff, Marcin Fabiański, Andrzej Fischinger, *Zamek Królewski na Wawelu. Sto lat odnowy (1905 – 2005)*, Kraków 2005.

Tadeusz Kowalski, *Rekonstrukcja zabytków architektury. Teoria a praktyka*, Warszawa 1985.

Vademecum Konserwatora Zabytków, „Biuletyn ICOMOS”, 1996: Międzynarodowe normy ochrony dziedzictwa kultury.

Walter Frodl, *History of Restoration*, Roma 1970.

Walter Frodl, *Pojęcia i kryteria wartościowania zabytków*, „Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków”, seria B, t. XIII, Warszawa 1966.

Witwicki Michał, *Kryteria oceny wartości zabytkowej obiektów architektury jako podstawa wpisu do rejestru zabytków*, „Ochrona Zabytków”, 2007; nr 1, s. 77–98.

Nazwa przedmiotu	Historyczna geografia kulturowa i artystyczna (obowiązkowe konwersatorium na zaliczenie)
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Historii Sztuki UJ
Nazwa i kod przedmiotu w module	WH.ODK-L-01-02
Język kształcenia	Polski
Typ przedmiotu	do wyboru (w ramach modułu)
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących przedmiot	dr Michał Kurzej
Sposób realizacji	wykład konwersatoryjny ilustrowany zdjęciami
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak wymagań wstępnych
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	30
Stosowane metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny ilustrowany zdjęciami
Sposób zaliczenia przedmiotu	Zaliczenie w formie testu
Forma i warunki zaliczenia, metody i kryteria oceniania	<p>Wiedza studenta jest sprawdzana w toku zaliczenia pisemnego, a jego podstawą są informacje zaprezentowane na zajęciach, a także zawarte w literaturze podanej w opisach w KRK lub sylabusach.</p> <p>Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie 50% pkt +1.</p>
Opis przedmiotu	Wiedza na temat historii politycznej Europy oraz zamorskich posiadłości krajów europejskich, także pozaeuropejskich państw basenu Morza Śródziemnego. W kontekście przemian politycznych, a w mniejszym zakresie także gospodarczych, zostanie zaprezentowana geografia wybranych zjawisk artystycznych i kulturowych. Prezentacja najważniejszych grup zabytków w kontekście topograficznym, ma na celu nie tylko uporządkowanie i utrwalenie wiedzy historycznej, ale też przygotowanie studentów do pracy związanej z obsługą i planowaniem ruchu turystycznego.
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	Literatura przedmiotu jest podawana przez prowadzącego w toku zajęć.